

Et blad for deg
som vil lese
om det som
skjer lokalt

Februar 2023

Menighetsbladet

Nordberg og Maridalen sokn

Marion flyktet fra nedbrent by - fant kjærligheten på Nordberg. s.8

Nytt konfirmantkull. Kapellanen gleder seg. s.7

Rent vann til alle - et mål for årets fasteaksjon. s. 4 og 16

Historielaget 40 år. Gamle fotos på nettsidene. s.10

Tove (88) har delt ut menighetsbladet i 50 år s. 6

Slik jeg ser det

Klarer vi omstillingen?

Klimafornektelse. Klimaforsinkelse. En evig utsettelse av handling - det er noen av karakteristikkene oljenasjonen Norge får for tiden.

Jeg forsøker å plassere meg selv i dette bildet. Har jeg – og vi her på berget – det for godt? Når det går så tregt med omstillingen her i landet, er det fordi vi vil tape på å legge om til lavere forbruk, færre nyanskaffelser og mindre reisevirksomhet? Klimaavtrykket fra oss i den rike delen av verden er stort.

På et møte i Kirkeakademiet om klimakrisen sa Maria Mjaaland, 22 år, at hun antagelig tilhører den første generasjonen som ikke kan regne med å få det bedre som voksne, enn de har det i dag. Tanken om stadig produktionsvekst og utvikling, er i ferd med å rakne. Det har dukket opp noen nyord: Klimaangst. Økosorg.

«Antropocen», som betyr at nå er det menneskets tidsalder. Men det er ikke positivt ment. Vi har etterlatt oss fotavtrykk over hele planeten, også der vi aldri har satt vår fot.

Et annet nyord er «klimateologi» eller «økoteologi». Jeg leser om klimakrisen i bladet til MF Vitenskapelig høyskole. Teologer er i ferd med å nyllese bibelske tekster i lys av den globale oppvarmingen, naturtapet og klimaendringene. De skriver at det er dypt problematisk å se mennesket som noe «annet» og noe utenfor skaperverket og naturen.

Tanken om at mennesket ble skapt for å underlegge seg jorden, kan skape et uheldig skille mellom menneske og natur. En farlig tanke, fordi den inviterer oss til å forbedre Jorden og gjøre den til privat eiendom, i stedet for å tjene og bevare den. Sier teologene.

Det er vanskelig å skrive om dette, for det hele er komplisert og tiden kaller på et stort alvor. Klarer vi å forandre oss, omstille oss til et enklere liv, som likevel tar vare på lykke og vesentlige verdier?

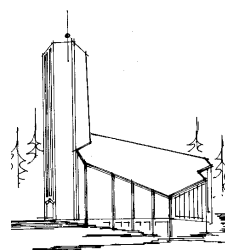
Kanskje må vi lære av urfolk at det ikke bare er kirker som er hellige steder, men at også skog og mark, elver og fjell er hellige rom. At Gud, som taler gjennom Bibelen, også taler gjennom vind og vann og andre ikke-menneskelige deler av skaperverket.

Lykken og fremtiden ligger ikke i økonomisk vekst, mindre skatt og høyere lønn. Teologene sier: Det viktigste er å leve i fellesskap og bygge relasjoner, og sørge for at alt som lever kan utfolde seg på måter som skaper glede, omsorg og gjensidighet.

Vi har visst et stykke å gå, folkens!

Denne gangen er det **Gunnar Grøndahl** som deler noen tanker.

NORDBERG MENIGHET

Åpen kirke - med Jesus i sentrum

MARIDALEN KIRKE

Kirken i dalen, dalen i kirken

Kirketorget i Oslo

Kontakt Kirketorget når du skal ha dåp eller bryllup.

Åpent alle hverdager kl. 08.00-15.30

Telefonnummer: 23 62 90 09

Mail: kirketorget@oslo.kirken.no

Post-/ gateadresse: Akersbakken 32, 0172 Oslo

Menighetenes nettsider

Nordberg og Maridalen menigheter har sine egne nettsider og vi er på Facebook og Instagram. Dette oppdateres kontinuerlig. Der finner du omtale av aktuelle arrangementer i menigheten, sammen med nyttige opplysninger om dåp, vielser og begravelser - og andre fakta om menigheten. Her er nettadressene:

www.kirken.no/nordberg

www.kirken.no/maridalen

www.facebook.com/nordbergmenighet

www.facebook.com/maridalenkirke

Menighetsbladet

Nordberg og Maridalen sokn

Utgiver: Nordberg menighetsråd

Redigeres etter redaktørplakaten og vær varsom-plakaten

Redaktør og layout: Unni Harsten tlf. 907 54 341

E-post til menighetsbladet: uh564@kirken.no

I redaksjonen:

Elin Toft

Gunnar Grøndahl

Helge Kjøllesdal

Ingerd Irgens Hynnekleiv

Kirsten Bjune (spesielt for Maridalen)

Lillian Dombestein

Steinar Bakken

Forsidefoto: Helge Kjøllesdal

Neste nummer utkommer rundt 17. mars. Stoff til nummeret må leveres innen 1. mars.

Gaver til menighetsbladet:

Bladet deles ut gratis til alle husstander i Nordberg og Maridalen sokn. Vi er takknemlige for gaver til dekning av utgiftene.

Konto: 1645.02.27092

Vipps: 565614

Demens – hva er igjen til slutt?

«Hvem er jeg for Vårherre når jeg ikke lenger er jeg?» Spørsmålet ble formulert av moren til en av mine venner. Hun var klar over prognosen da hun i høy alder merket at demenssykdommen begynte å sette spor.

Som det ettertenksomme mennesket hun var, fant hun presise ord til den uroen som meldte seg. Hva er igjen når mennesker ser ut til å forsvinne bort i tåken på denne måten? Er det i det hele tatt noe igjen?

Det er mange slags svar. Demenskorset i NRK har satt mange følelser i sving og minner oss om at mennesker på vei inn i glemselen er noe langt mer enn deres diagnose. Det fins andre språk enn vanlige ord og samtaler.

Musikken finner veien til andre deler av hjernen og hjerte, henter frem glemte minner og store gleder. En av mine musikervenner fortalte om sin erfaring da han spilte 17. mai-musikk på et pleiehjem der moren bodde. Da han kom til «Gammel jegermarsj», begynte livet å røre seg i en gammel kropp som alltid satt sammensunken og fraværende. Langsomt rettet hun ryggen og stotret frem et «Hurra!» før hun sank tilbake i glemselen.

Eller tenk på nærværet gjennom vårt største sansorgan, huden. Berøring og hudkontakt er menneskets første og siste språk. Vi er ikke tomme.

Mange hjerneceller kan ødelegges og forsvinne, men mennesket er der. Kroppen, følelsene, sansene, tankene og ordene

er nok redusert, men vi er fremdeles levende personer med historier, levde liv, hud og bankende hjerter.

Å huske og bli husket

«Hukommelsen sitter i hendene», skrev min datter Ellen Mari Thelle i sin ferske roman *Så vanskelig og så ufattelig enkelt* (2022) om demens i familien:

«De gjør det hodet ikke lenger klarer å tenke. Hakke løk, steke kjøtt, vaske opp, gå på do, pusse tenner, trøst kjolen over hodet. Men etter noen år svikter også hendene. Hukommelsen er da ikke mer enn et hjerte som banker. Man flyttes, får et nytt rom, blir stelt og matet. Det blir forsøk på hverdag og rutiner. Men ingen ting av det gamle livet er igjen. Bortsett fra hjertet. Det slår og slår og slår, til det også en natt stilner, og alt er over.»

For noen er det en trøst at mennesket lever videre i andres hukommelse. Vi er der fremdeles i kraft av et større fellesskap.

«Døyr fe, døyr frender, døyr sjølv det same, men ordet om deg aldri døyr», heter det i Håvamål.

I afrikanske tradisjoner er de døde en del av et fellesskap av levende og døde. I det fjerne Østen blir de døde æret i årlige

så lenge det går blod igjennom oss.

Nå har vi grått oss begeistret gjennom åtte episoder av Demenskorset - et program som har satt flomlys på sykdommen demens. Notto Thelle deler her noen tanker i møtet med sykdommen. Foto fra NRK

minneseremonier. Ved allesjelfesten på sensommeren i Japan tenner man ild foran husene for å invitere de døde tilbake. Det kan ta femti år før de er forsvunnet fra alles minne.

Ingen er glemt av Gud

«Hvem er jeg for Vårherre når jeg ikke lenger er jeg?» spurte den gamle og ble filosofisk.

Et av de bibelske svarene finner jeg i noen gamle bilder av trofast kjærlighet: en mor som aldri kan glemme barnet hun hadde ved sitt bryst; en kjæreste som tatoverer navnet på sin elskede i begge hendene som tegn på evig kjærlighet. Glemmer vel en kvinne

sitt diende barn? heter det. Gud har skjult oss i sin hånds skygge. «Se i begge mine hender har jeg tegnet deg» (Jes 49.14–16).

Derfor er det ikke tilfeldig at tilsvarende ord dukker opp i kirkens gravferds-liturgi. Først takker vi for den dødes liv. Så overlater vi ham eller henne i Guds hender – ikke bare et tomrom, men et helt liv. Det meste er kanskje glemt, hendene slutter å huske, huden gir ikke lenger svar, hjertet slutter å slå. Alt er over. Men vi er ikke glemt. Gud har tegnet oss i sine hender og skjuler oss fremdeles i sin hånds skygge.

• Notto Thelle

Vi heier på Nordberg menighet

Den landsomfattende Fasteaksjonen går av stabelen 28.mars, men allerede 20.mars får Nordberg menighet besøk av sjefen sjøl. Vi har stilt Kirkens Nødhjelps generalsekretær Dagfinn Høybråten ti kjenne spørsmål.

1. Kirkens Nødhjelp fylte 75 år i 2022 – hva er organisasjonens viktigste oppgave i 2023?

- I 2023 skal vi fortsette å redde og forandre liv i over 20 land. Vi har fokus på vann, sanitær og hygiene, i tillegg til fredsarbeid og arbeid mot kjønnsbasert vold. I en svært usikker tid skal vi skape forutsigbarhet og stabilitet der det er mulig, også når konflikten herjer og matvareprisene stiger. 2023 blir nok et år med krig, klimakatastrofer, sult og politisk polarisering. Vi skal være en motvekt til det, og forsøke å spre håp der vi kan.

2. Hva betyr Fasteaksjonen for Kirkens Nødhjelp? Hvor mye kommer inn på landsbasis?

- Det varierer litt fra år til år, men rundt 35 millioner kroner er et mål for oss. Dette er midler som hvert år redder og forandrer ekstremt mange liv rundt om i de mange

landene vi jobber. I 2021 fikk for eksempel 1,2 millioner mennesker tilgang til rent drikkevann, blant annet takket være Fasteaksjonen. Utover de faktiske livene som blir reddet hvert år, så er frivilligheten og innsatsen til konfirmantene helt uvurderlig for Kirkens Nødhjelp.

3. Hva er viktigst med Fasteaksjonen: pengene som kommer inn eller engasjementet aksjonen skaper i by og bygd?

- Det er todelt, ettersom pengene selvsagt er viktig i et kortsiktig perspektiv og vi er takknemlig for alt som blir samlet inn. Samtidig ville ikke det vært mulig uten lokalt engasjement og de mange ildsjelene i norske menigheter. Det er kraften som ligger i frivilligheten og engasjementet som gjør at konfirmantene år etter år er med å hjelpe mennesker i nød. Det skaper langsiktighet og forutsigbarhet i arbeidet for verdens sårbare.

4. Kan du si litt om den globale kirkes ansvar og hvordan Kirkens Nødhjelp finner sin plass i dette?

- Kirkens Nødhjelp ble grunnlagt på tanken om global nestekjærlighet da norske menigheter sammen sendte nødhjelp til hjelpetrengende sivile i Tyskland etter andre

Generalsekretær i Kirkens Nødhjelp Dagfinn Høybråten kommer til Nordberg 20. mars. Foto: Kirkens Nødhjelp

verdenskrig. Kirkens Nødhjelp er de norske kirkenes utstrakte, diakonale arm i verden, og vi jobber sammen med store nettverk av kristne globale organisasjoner. Den verdensvide kirken har et stort medmenneskelig ansvar i kraft av å være kirke, og dette manifesterer Kirkens Nødhjelp.

5. Hvordan passer bistand og misjon sammen?

- Kirkens Nødhjelp har ikke misjonsarbeid. Vi har valgt å drive humanitært nødhjelp- og bistandsarbeid basert på kristen nestekjærlighet, men uten å misjonere. Vi samarbeider med sekulære og trosbaserte lokale organisasjoner, både katolske, protestantiske, ortodokse, muslimske og jødiske lokale organisasjoner, og vi hjelper mennesker uavhengig av deres tro.

6. Hvorfor tar du deg tid til å besøke Nordberg menighet?

- De lokale menighetene i Norge er Kirkens Nødhjelps oppdragsgivere, i tillegg til at de er helt sentrale i innsamlingen av penger som blir brukt til å redde og forandre liv. Jeg håper å vise takknemlighet ved å besøke dere, men også motivere dere til årets Fasteaksjon.

7. Nordberg menighet har støttet fasteaksjonen i mange år. Hva betyr denne støtten for Kirkens Nødhjelps arbeid?

- I 2022, som var et av de beste årene for Fasteaksjonen noen gang, var Nordberg den menigheten i Oslo som samlet inn nest mest penger. Det er imponerende. Til sammen, bare de siste tre årene, har dere sørget for å samle inn over en halv million kroner med et gjennomsnitt på 175 000 kroner i året. Det beløpet tilsvarer rent vann livet ut til 700 mennesker! Klarer dere å slå den summen i år?

8. Hva er dine konkrete utfordringer til Nordberg menighet?

- Vær frimodige når det kommer til innsamling! Dette er midler som sørger for at flere barn får fylle fem år, for at de tørste får rent vann og at de sultne får stabile og forutsigbare avlinger. Som en del av den utfordringen minner vi om at Fasteaksjonen er hele menighetens aksjon, både store og små skal med. Vi heier på dere!

9. Hva motiverer deg i arbeidet i Kirkens Nødhjelp?

- Det er veldig mye som gjør meg motivert for jobben, men kort sagt er det når jeg ser at arbeidet vårt betyr noe. Jeg har reist mye de siste

årene og sett mange tegn til håp når Kirkens Nødhjelp har vært der. I desember møtte jeg en familie i Pakistan som hadde mistet alt i flommen. Likevel hadde de drømmer om fremtiden da jeg møtte dem i teltet de hadde fått av Kirkens Nødhjelp.

10. Hva er det viktigste for deg å lykkes med i arbeidet?

- Motiverte, dyktige ansatte er nøkkelen til å lykkes. Samtidig trenger vi gode støttespillere blant våre oppdragsgivere (lokalkirkene), partnere, myndighetene og befolkningen for øvrig.

• Elin Toft

Utfordres av ungdommen

I fjor markerte Kirkens Nødhjelp 75 år i arbeid for en bedre verden. I Nordberg inviterer vi igjen til fasteaksjon. Som oppkjøring til aksjonsdagen kommer Kirkens Nødhjelps generalsekretær Dagfinn Høybråten til Nordberg. Møt ham i **Nordberg kirke mandag 20. mars kl. 18.00.**

Høybråten har sagt seg villig til å bli utfordret av unge mennesker i Nordberg i en samtale om de store oppgavene for Kirkens Nødhjelp i dag. Dessuten vil han dele med oss sin motivasjon for å stå i arbeidet som leder av Kirkens Nødhjelp.

Høybråten har vært en profilert politiker med både nasjonalt og internasjonalt engasjement og nå er han en engasjert leder av norske kirkers redskap for internasjonal diakoni. I kirken den kvelden vil dere også finne små utstillinger om hva som utfordrer Nordberg menighet som del av den globale kirken.

Fakta om Kirkens Nødhjelp

Kirkens Nødhjelp er en av Norges største nødhjelp- og bistands-organisasjoner. I tillegg til å rykke ut med nødhjelp i katastrofer, samt å drive langsiktig utviklingsarbeid, jobber organisasjonen med politisk påvirkning for en mer rettferdig verden. Kirkens Nødhjelp jobber på oppdrag fra flere kirkesamfunn i Norge, i tillegg til Den norske kirke.

Organisasjonen har om lag 900 ansatte fordelt over ca 25 land. Kirkens Nødhjelp er tilsluttet den kristne, internasjonale paraplyorganisasjonen Act Alliance - et fellesskap som blant annet gir økt rekkevidde og beredskap ved katastrofer. Kirkens Nødhjelp ledes av generalsekretær Dagfinn Høybråten.

I 2022 fylte Kirkens Nødhjelp 75 år.

I medarbeidersamtalen forteller vi om hva menighetens frivillige og ansatte jobber med og er opptatt av, og litt om hvem de er.

Tove Lindtveit

Menighetsblad-bud i 50 år!

Hun har syklet rundt med menighetsbladet i et halvt århundre. Til 85 husstander. I all slags vær. Bladene henger i en pose på styret, og slå slipper hun dem ned i postkassene med en fot i bakken, forteller 88-årige Tove Lindtveit.

- Jeg får stort sett bare positive kommentarer fra dem jeg møter. Noen ganske få ønsker ikke bladet tildelt, og det respekterer jeg.

Den tidligere læreren flyttet til Nordberg sammen med sin mann i 1963. Hun husker at hun begynte å gå med bladene sammen med datteren som da var en tiåring. Slik har hun regnet ut at denne frivillige jobben er utført i snart fem tiår.

- Hvorfor er dette en viktig oppgave for deg?

- Det er en måte å bringe ut et godt budskap og kanskje vise at kirken har noe godt å bringe folk, sier Tove og legger til: - Kanskje menighetsbladet også kan bidra til å korrigere dem som måtte mene at kristne mennesker har "hodet under armen og armen i bind", ler hun.

Tove Lindtveit er pinsevenn. Hun går flittig i Nordberg kirke, men har aldri meldt seg inn i Den norske kirke. Hennes oppvekst og ungdoms-

tid hadde hun i Filadelfia-menigheten i Oslo sentrum. Hun vanker der fortsatt på formiddagstreff og har mange gode minner fra sin bakgrunn der som hun ønsker å ta vare på. Hun hadde også et sterkt engasjement i den kristne skolelagsbevegelsen. Der traff hun sin mann Torleif som etter en forskerkarriere ble direktør på Teknisk Museum på Frysja.

- Men jeg føler meg hjemme i Nordberg menighet, jeg blir godt mottatt her og setter pris på en forkynnelse som ikke bare inspirerer, men som jeg ofte også lærer noe av.

Lindtveit nøyer seg ikke bare med å distribuere menighetsblader. Hun er blant annet aktiv selger på menighetens loppe- og julemarked. På et skjema for frivillige skrev hun en gang rett ut: "Jeg vil ikke bake boller", smiler hun. Det er hun ikke flink til og liker ikke å gjøre. Gjennom årene har hun gjerne satt seg ved pianoet dersom det var behov for akkompagnement under en tilstelning.

- Men det er lenge siden jeg spilte Grieg og Beethoven, understreker hun. Tove har musikk-utdanning fra Musikkonservatoriet, også som kordirigent, der selveste Trygve Lindeman underviste henne.

Tove Lindtveit mener det er en meningsfylt oppgave å distribuere menighetsblader. Foto: Helge Kjøllesdal

Lærerutdannelsen tok hun i Stavanger. Og den første klassen hun underviste var på Grünerløkka skole.

- Det var en klasse ingen andre ville ha, husker hun.

- Hvordan gikk det?

- Jeg tror det gikk bra. Jeg likte dem. Jeg hadde kontakt med klassen så sent som da den feiret sitt femtiårs-jubileum.

Læreren valgte å være hjemme da hun hadde små barn, men begynte etter hvert å vikariere på Korsvoll skole der hun hadde fast jobb i 30 år. Hun har alltid vært glad i å undervise barn. Gradvis

bygget hun ut lærerkompetansen med helse- og ernæringsfag fra Stabekk, og som godt voksen studerte hun kristendom grunnfag på Menighetsfakultetet.

- Da merket jeg at med alderen tar man ikke inn lærdommen så lett som tidligere, ler hun.

I løpet av intervjuet antyder hun ikke at hun akter å slutte å gå med menighetsbladene, men innrømmer at hun kan be om hjelp til å bære den tunge bunken når sykkelene ikke kan brukes på vinterlig føre. Det er en offensiv dame som nærmer seg 89 år!

• Helge Kjøllesdal

Heia gråsonene!

Jeg er glad i forutsigbarhet. Når kalenderen min er ryddig og jeg har gode «To do»-lister så senkes skuldrene mine.

Mamma har alltid sagt, til sin noe rotete sønn, at et ryddig rom gir et ryddig sinn. Kloke visdomsord som jeg ikke tar nok på alvor.

I ny jobb er det ikke så lett å sortere, for alt er nytt. Det må lages nye systemer i hodet hele tiden. Navn, datoer, tradisjoner, salmer, frivillige, ungdommer..

Det er behagelig for oss mennesker å ha kontroll og forutsigbarhet. Da kan vi ta imot det som kom-

mer og sortere det. Da får hodet det litt roligere. Det er ofte slik at vi forsøker å plassere opplevelser og mennesker inn i bokser hvor man tenker at de hører hjemme slik at det er behagelig for en selv. «Når du er konfirmant er du sånn», «når du er prest er du sånn», «en gudstjeneste er slik»...

I mitt møte med Nordberg menighet i mine første måneder organiserer hjernen seg på denne måten. Folk og opplevelser viser seg å ikke passe i disse boksene.

Jesus møter den samaritanske kvinnen ved brønnen i Johannesevangeliet kapittel 4. I forutsigbarhetens- og sorteringens navn var både kvinner og samaritanene ikke noen det var verdt å snakke med.

Jesus viser denne kvinnen en annen vei i livet.

Det blir et unikt møte hvor fordommer og kategorier blir skubbet til side. Jesus så et helt menneske.

Det er ubehagelig for oss å legge fra oss vår sortering. «De er sånn», «gudstjenesten er sånn», «kirken er sånn». Vi generaliserer for å skape system. Da kan det være behagelig å kalle noe for svart og noe for hvitt.

Men, Gud har ikke skapt verden svart-hvitt. De linjene vi drar opp og de bilder vi skaper av hverandre er menneskeskapte.

I hvert møte med en konfirmant så er det en helt unik person som jeg ikke kan plassere i en bås. Hvert øyeblikk møter oss som en ny mulighet for å se litt nærmere.

Det grusomme med dette er at jeg mister forutsigbarheten. Det betyr at jeg må si «jeg vet ikke»

oftere enn det jeg ønsker. Jesus utfordrer meg og deg til å se på nytt hele tiden. Vi får ikke et lettere liv og et ryddigere sinn ved å leve slik, men jeg tror det er et rikere liv.

Jeg ønsker å åpne mitt sinn for mindre forhåndskategorisering og møte hvert øyeblikk med mer nysgjerrighet. Dette påvirker menneskemøtene, konfirmasjonsundervisningen, gudstjenesten, ja til-og-med hva kirken er.

Det som en gang var svart-hvitt og klart er nå fullt av gråsoner. Jeg vil ha orden i sakene mine. Orden er bra, og forutsigbarhet gir meg ro.

Til tross for dette må vi slippe opp kontrollen og våre opptrådte spor. Linjer hviskes ut og kontrastene blander seg i hverandre. Og det, det heier jeg på.

• Christian Volden

Søndag 15. januar ble det nye konfirmantkullet presentert for menigheten. Kapellanen har, sammen med andre, ansvaret for konfirmantundervisningen. Han gleder seg til å bli kjent med de nye konfirmantene.

Foto: Gunnar Grøndahl

Sitt voksne liv har Marion Eide (90) levd i trygge omgivelser med mann og barn på Nordberg i Oslo. Men en gang var hun et barn på flukt fra flammer og krig på hjemstedet Honningsvåg i Nordkapp kommune.

Bare kirken ble spart da tyskerne brente Honningsvåg. Innfelt bilde viser huset til Marions familie før brannen. Foto: Privat

Marion Eide: Flyktning i eget land

Hun minnes det som skjedde i lys av dagens krigssituasjon i Ukraina og legger vekt på at krig er bare meningsløst og grusomt.

Honningsvåg var under krigen en attraktiv havn for tyske krigsskip. Dermed ble byen som på den tid hadde cirka 2500 innbyggere et bombemål for de allierte. Marion minnes flyalarm til alle døgnets tider og bomber som falt over Honningsvåg.

- Da søkte vi ly i kjelleren i farmors store hus der vi –

mine foreldre, min søster, min lillebror og jeg, hadde leilighet i andre etasje, forteller Marion.

Det var dessuten mange tyske soldater på stedet og de var innkvartert i alle hus i Honningsvåg.

- Jeg husker at vi barna spurte dem: «Hast du bon bon?» (har du godteri). Hun minnes også leiren med russiske fanger. Alle kunne se at fangene sultet og Marion og andre begynte å stikke små pakker med mat inn gjennom gjerdet til dem.

Nektet å dra

Så kom høsten 1944. Marion var 12 år gammel. Hitler bestemte seg for å bruke den brente jords taktikk, å brenne ned byer og tettsteder, for å hindre russernes frammarsj og for å hindre briter og amerikanere i å lande i denne landsdelen. Hele befolkningen skulle tvangsevakueres. Det ble satt opp plakater overalt med ordre om å dra med kun den bagasjen de kunne bære selv. De som satte seg til motverge ville bli skutt, stod det på plakatene. Alle tilgjengelige båter ble tatt i bruk og pakket fulle av folk.

Men Marions familie nektet å dra. Natten før alle skulle evakueres, klarte familien å rømme. En onkel som drev kolonialbutikk var med, og de lastet familiens båt full av hermetikk, i tillegg til tepper og klær. Så rodde de ut av havna uten at sveipende lyskastere oppdaget dem. Familien søkte sikkerhet i en forlatt skole på det lille stedet Sarnes.

- Mor fikk med seg også symaskina og gitaren, forteller Marion. Hun vokste

opp i en familie der musikk og kultur var viktig. På Sarnes var hele storfamilien samlet da nedbrenningen av Honningsvåg startet 13. november 1944. Marion glemmer aldri det røde lyskjæret som flammert over hele himmelen bak fjellet.

Kirken stod

- Så ble vi oppdaget av tyske soldater, selvfølgelig ble vi det. Jeg tror ikke det hadde gått så bra med oss om vi hadde blitt værende der, så det var like greit.

Marion forteller at de ble tatt med til Hammerfest og satt om bord på en lastebåt som fraktet dem sørøst. Hun minnes at hun vasset i blod fra slaktede kuer og hester og ved et husmøne hadde de hengt en katt hun var glad i. Bare ett bygg stod tilbake i Honningsvåg – kirken fra 1885. Det var det eneste bygget tyskerne valgte å spare.

Fra Tromsø gikk veien videre med båt, tog og bil. Familien på innkvartert på en storgård mellom Dovre og Otta i Gudbrandsdalen. Der ble de resten av krigen.

Marion ett år gammel i Vancouver, Canada sammen med foreldrene Rachel og Sverre Eilertsen Foto: Privat

Musikk og revy

- Hvordan var det å komme dit da?

- Som flyktninger fra Finnmark ble vi tatt godt imot. Jeg vokste til og fikk være seterjente om somrene i Gudbrandsdalen. Mor hadde dessuten en egen evne til å komme i kontakt med folk. Hun satte til og med opp en revy mens vi var der.

Det må fortelles at Marions mor Rachel Eilertsen var en sentral person i Honningsvåg. Hun var fra Hammerfest, men som ung kom hun til Honningsvåg for å starte en bokhandel-filial. Der møtte hun Marions far, Sverre Eilertsen. Han var sønn av en fiskebruk-eier.

Full av eventyrlyst dro han til Vancouver i Canada hvor han lærte engelsk og jobbet som tømmerhogger. Rachel dro etter og de giftet seg og fikk Marion. Da hun var ett år gammel, dro de tilbake til Honningsvåg. Da hadde også Rachel blitt flink i engelsk. Hun ble lærer i barneskolen i Honningsvåg. Men hun nøyde seg ikke med det. Hun fikk med hele lokalsamfunnet i lokale revyer. Barna var med.

- Hele familien min er musikalsk, forteller Marion.

- Hos mormor var det piano, hos farmor var det orgel og alle spilte gitar. Musikk og revy var en del av livet mitt. Når bombene falt over Honningsvåg, flyktet vi ned i kjelleren og holdt motet oppe med sang.

Bodde i kirken

Da freden kom i 1945, dro Sverre Eilertsen straks tilbake til Honningsvåg sammen med mange andre evakuerte menn.

Mennene flyttet inn i kirken som fortsatt stod og lå på flatsenger der mens de ryddet branntomter og fikk satt opp en brakkeby som kunne ta imot familiene. Marion og søsknene ble sammen med mange andre barn fra Finnmark sendt til Danmark på «fetekur» etter krigen, men i 1947 kunne også de dra tilbake til Honningsvåg.

- Da måtte også skolen holde til i ei brakke, minnes Marion. Hun fullførte Realskolen i hjembyen.

- Hvordan var det å komme tilbake etter krigen?

- Det var veldig fint å treffe igjen folk og slektninger. Men byen var helt annerledes. I kjelleren på branntomta fant vi igjen gamle album og sølvtøy og mye annet vi hadde gjemt der. Men vi snakket ikke noe om krigen. Det var som om alle var enige om at vi nå skulle se framover og glemme det vonde. Det var som om det ble lagt et lokk over krigsminnene.

Raggsokker i laksko

Marion gikk på gymnaset i Alta. Det var bare 25 ungdommer fra hele Finnmark som tok artium i 1953, av dem var hun ei av fem jenter.

Så gikk reisen til Oslo hvor hun tok sekretærlinjen på Oslo handelsgym.

- Jeg måtte legge om dialekten min med en gang. Den gang var det vanskelig for folk nordfra å finne hybel og jobb her i byen.

Men Marion fikk gode studievenner fra beste vestkant og en kveld på en dansefest ble hun budt opp av Nordberg-gutten Arne Eide.

- Jeg var først skeptisk, for

Forts. neste side

Marion Eide og datteren Sirin blar i gamle album fulle av minner.

Foto: Lillian Dombestein

Marion giftet seg i Honningsvåg med Arne Eide fra Nordberg. Anne-Lill ble født i 1956. Siden flyttet de til Nordberg.

Foto: Privat

Marions mor Rachel var lærer og kulturperson. Hun satte opp flere revyer i Honningsvåg både før og etter krigen. Marion var med, her som ballettdanser nummer tre fra høyre. Foto: Privat

han gikk med raggsokker i lakkskoene, men han var kjekk og det tok ikke lang tid før jeg skjønnte at jeg hadde vært heldig.

Tilbake til Honningsvåg

Marion og Arne gifta seg i Honningsvåg kirke i 1955. Arne kom nordover med Hurtigruta med koffertar og et knytte. Folk var spent på hvem denne Oslo-gutten var og møtte opp på kaia for å ta imot. På vei ned landgangen, mista han knyttet og alle malesakene hans trilla ut så folk måtte løpe rundt og samle sammen pensler og tuber og litt av hvert. Dermed var det gjort. Oslogutten vant folks hjerter. Det unge paret ble et helt år i Honningsvåg. Arne jobbet som lærer på folkeskolen og vesle Anne-Lill ble født.

Lev og la leve

Siden etablerte de seg i Oslo. Marion jobbet som sekretær og forsørget familien mens Arne utdannet seg til arkitekt. I 1961 kom yngstejenta Sirin. Hun var et av de

første barna som ble døpt i nye Nordberg kirke i 1962.

I dag er Marion enke. Hun bor med begge døtre og barnebarn rundt seg. Sirin er med når vi snakker sammen.

- Hvordan tror du krigsbakgrunnen har preget moren din?

- Jeg har alltid tenkt at jeg har en klok mor. Hun har et bakteppe i livet sitt som gir henne et vidsyn på hva det er å være menneske. Hun har sett viktigheten av å være tolerant også med de som velger feil side.

- Hennes motto har alltid vært «live and let live». Det betyr lev selv og la andre få leve. Da vi var barn snakket hun ikke noe om krigen, men senere har hun vært opptatt av at de brutale krigshandlingene i Finnmark er underkommunisert som en del av Norges historie. Nå endres dette.

• Lillian Dombestein

De har tatt vare

- Historielaget gir vårt lokale bidrag til den felles nasjonale hukommelse, poengterer styreleder i Nordberg Tåsen Ullevål historielag, Hans Andreas Grimelund-Kjelsen.

I fjor var det førti år siden laget ble stiftet. Tidligere het det Sogn Kultur- og Historielag. Laget ble opprettet som følge av at Johan L. Stang skrev den kulturhistoriske boken *Sogn, en del av Oslo*, som vakte bred interesse.

I dag teller historielaget i denne bydelen om lag 300 medlemmer. Det er rundt regnet 100 000 personer som samles i ca 600 lokalhistorielag i Norge. Et landslag danner en paraply over lokalhistorielagene.

-Vi forsøker å ta vare på de lokale kulturminnene så godt det lar seg gjøre ved å registrere dem og skrive ned det vi finner og holde foredrag om funnene. Vi oppdager ofte ting i kontakt med det som skjer hos Byantikvaren og Riksantikvaren. Dette handler ikke bare om bygninger og gjenstander, men også

om hvordan folk levde og arbeidet, forteller pensjonisten.

Vi møter Grimelund-Kjelsen på Nordberg gård som slekten hans har eid siden 1776. Før 1810 het gården Lille Sogn. Den ble registrert som kirkegods i 1347, men gården ble trolig etablert i folkevandringstiden eller tidligere. Styrelederen har altså vokst opp i den historien han nå bidrar til å videreføre bevaringen av gjennom historielagets virksomhet. Gårdsdriften ble lagt ned etter krigen. Jordene ble ekspropriert i takt med at Sognsvannsbanen ble bygget ut. Bøndene i området aksepterte at slik måtte det bli når byen skulle utvide sine arealer, forteller Grimelund-Kjelsen.

Navnet til en av husmannsplassene som lå under Nordberg gård (Holsten) er gitt til en av

Dette bildet viser de to kafeene Skogheim og Nordli ved Sognsvann. Begge ble borte da Idrettshøyskolen ble bygget. Dette og 435 andre spennende historiske bilder kan du finne i bildebasen til Sogn historielag. Bildet ble donert til bildebasen av Øivind Øiestad,

på lokalhistorien

stasjonene på Sognsvannsvanen: Holstein. I tillegg het plassene Hamborg, Grina (senere Grinda), Nilserud og Sognestuen - som fortsatt er navnet på kjente veier og steder i området. Carl Kjelsen som har gitt navnet til gjennomgangsåren fra Sognsveien til Maridalsveien, er oldefar til Grimelund-Kjelsen.

Virksomheten til historielaget består blant annet av vandringer der kulturminner i området blir tatt nærmere i øyensyn, og der de hører om hendelser som har skjedd tidligere. De samles til møter og noen skriver ned ting som bør dokumenteres for ettertiden. Dette skjer gjennom artikler i årsskriftet *Før og nå*.

Historielaget har laget et kulturminnekart og et eget kart over Sognsvannsområdet. Det arrangeres også buss-turer der deltakerne blir presentert for historisk materiale utenfor hovedstaden. Laget har noe kontakt også med unge mennesker, blant annet har det vært besøk på Tåsen skole for å gi innhold til barnas forestillinger om fortiden.

Det er stort sett godt voksne personer som er medlemmer av historielaget. Rekrutteringen skjer ved at personer vekkes til sterkere historisk bevissthet ettersom årene går, og velger å

melde seg inn når de ønsker å dyrke denne interessen sammen med andre.

Historielaget står også på listen over høringsinstanser når nye institusjoner, bygninger og veier skal få navn. Grimelund-Kjelsen forteller at da Korsvoll skole ble bygget i 1963, ville bydelspolitikere med Johan Stang i spissen at skolen burde hete Nordberg fordi den ligger på Nordberg gårds tidligere grunn, vest for sven-skemuren som dannet gårdens utmarksgrense. Men forslaget gikk ikke gjennom. I dag har en av skolene ved Kringsjø studentby fått Nordberg-navnet.

Historielaget har også bygget opp en billedbase som forteller mer enn mange ord om hvordan ting har vært i denne bydelen. Den ligger på nettet.

- Vi oppdager stadig nytt om vår lokalhistorie. Mye er basert på opplysninger fra folk i området. Mye kan gå tapt om opplysningene ikke blir nedtegnet og arkivert i tide. Lokalhistorie er i sin alminnelighet viktig. Alternativet er historieløshet og mangelfull kunnskap om det og de som tilrettela, bygget og beredte grunnen for den bydelen som med årene vokste fram, avslutter Hans Andreas Grimelund-Kjelsen.

• Helge Kjøllesdal

Hans Andreas Grimelund-Kjelsen er vokst opp med historien han bidrar til å videreføre som styreleder av Nordberg Tåsen Ullevål Historielag. Her utenfor hovedhuset på Nordberg gård.

Nordberg gård ble først registrert som kirkegods i 1347, men den er trolig etablert i folkevandringstiden eller tidligere. Foto: H. Kjøllesdal

Bli medlem av historielaget

Både enkeltpersoner, bedrifter, organisasjoner og institusjoner kan bli medlem av Nordberg Tåsen Ullevål historielag.

Medlemskap koster 200 kr per år for enkeltpersoner, 300 kr for ektepar/samboere. Nye medlemmer får siste utgave av årsskriftet *Før og nå* og *Kulturkart år 2000*.

KONTAKT:

Nordberg Tåsen Ullevål historielag
Postboks 11 Tåsen
0801 Oslo

sognhistorielag@gmail.com

I bildebaseren på <https://sognhistorielag.no/billedbase/> kan du finne gamle bilder fra området.

Berge Furre Fann sin åndelege heim på Nordberg

Han stod midt i den eine politiske stormen etter den andre. Styrken fann den markante SV-politikaren Berge Furre i si kristne tru, og sin åndelege heim fann han i ein periode i Nordberg menighet. Ein fersk, kritikarrost biografi kastar nytt lys over Furre.

- Han var ein ressurs for menigheten, fortel Tjostolv Berget, som leia menighetsrådet i denne perioden. Han legg til: - Eg var nok litt forutinntatt mot denne raddisen. Men der tok eg feil!

Kristentru og sosialisme

Kort fortald var Berge Furre ein av dei mest

sentrale politikarane i etterkrigs-Norge. Han var med på å grunnleggja Sosialistisk Folkeparti (i dag SV) i 1961 etter å ha blitt kasta ut av Arbeidarpartiet, og han var partileiar i SV frå 1976 til 1983. Han sat òg ein periode på Stortinget.

Men Berge Furre var ikkje berre politikar. Han var utdanna innan både

historie og teologi, og arbeidde første delen av yrkeslivet som historikar. Siste delen av yrkeslivet var han professor i teologi ved Universitetet i Oslo.

Berge Furre hadde eit tydeleg kristent engasjement allereide som student. Arnhild Skre skildrar i sin ferske biografi ein personlegdom der kristentru, sosialisme, historieforskning og målsak, saman med kampen for nasjonal tryggleik og fred, går som lange linjer. Samtidig var livet hans fullt av skiftingar og drastiske brot, og ikkje minst tvil. Han var i høgste grad kontroversiell, og fleire såg han som ein provokasjon og fare.

Gjorde det som var riktig

Erling Rimehaug frå Nordberg møtte Berge Furre då han studerte historie på Blindern i 1970.

- Eg var med i ei historiegruppe på Blindern som Berge Furre leia. Dette var i realiteten ei SV-gruppe. Eg fekk refs for å vera for marxistisk, ler Rimehaug, som sjølv seinare enda opp hos Krf.

- På den tida opplevde eg at forskjellen mellom KrfU og SV var liten. I alle fall når det gjaldt kristensosialistane i SV der Berge Furre var aktiv. Eg hugsar han først

og fremst som fagleg ordentleg og ryddig.

Erling Rimehaug jobba i Stortingets presselosje for Vårt Land i mange år, og der traff han på nytt Berge Furre.

- Som politikar òg var han ordentleg og rettlinja. Han tok ikkje hensyn til kva som kunne lønna seg, men kva som var riktig. At det i ein periode var snakk om å reisa riksrettssak mot han på grunn av avsløringane hans av hemmelege militære amerikanske peilestasjonar, tok han nok tungt.

Dukka opp på bedehuset

Berge Furre gjekk av som leiar av SV i 1983. På denne tida flytta han og familien til Frysjaveien 1, og snart dukka han opp på Korsvoll menighetshus. Her var Erling Rimehaug med i styret i Indremisjonen. Nordberg menighet hadde gudstenester på bedehuset ein gong i månaden, vanlegvis ved sognepresten. Der vart Berge Furre fast deltakar.

- Eg kjente han jo frå før og vi helste på kvarandre, men han var ikkje med på andre sosiale arrangement. Det var gudstenesta han kom for, fortel Rimehaug. Etter kvart kom Furre også til gudstenestene i Nordberg kyrkje. Han vart vald inn i Nordberg menighetsråd i 1985 og sat fram til 1989.

Lytta til andre

Tjostolv Berget var leiar for menighetsrådet i over halvparten av denne perioden, og vart godt kjend med Furre.

- Eg var nok litt forutinntatt. Eg tenkte

I 1998 ble Berge Furre ordinert som prest. Da hadde han fullført teologistudiet som han hadde avbrutt i ungdommen.

Foto: Samlaget

at han var for radikal, ikkje passa inn i eit menighetsråd, at her kunne det bli mykje bråk... Så var det tvert om. Eg opplevde han som reflektert, godt førebudd, og i tillegg veldig pålitelig. Og så lytta han til andre. Berge Furre opplevde etter kvart den politiske kulturen som stivbeint og firkanta. Romslegheita han ønskte seg, fann han i kyrkja.

- Han sa det slik: «Då eg var politiskar måtte eg gå etter partiboka. Men i kyrkja lyttar dei til kvarandre, tåler usemje og kan til og med endra synspunkt og meining. Slik kan ein koma fram til gode løysingar». Han dømte aldri andre nord og ned for meningane sine. Eg fekk stor respekt for han, seier Tjostolv Berget, og legg til:

- Han var klok, og han stod ikkje på prinsipp, men var opptatt av å sjå saker frå fleire sider. Han tålte usemje godt.

Godt førebudd

Berge Furre var svært godt førebudd til møta i menighetsrådet, minnest Berget. Då det kom forslag frå sentrale medlemmer av menigheten om å invitera ein amerikansk predikant, satte Berge seg inn i bakgrunnen til denne teologen.

Han kjøpte blant anna alt han kom over av bøker som predikanten hadde skrive, og fann ut at dette stod langt unna det han sjølv og den norske kyrkja stod for, både i stil og teologi.

- Så då menighetsrådet skulle ta stilling til invitasjonen, var Berge veldig tydeleg på at dette

ikkje passa for oss. Og forslaget vart forkasta.

- Var han ein ressurs for kyrkjelyden?

- Absolutt! Under gudstenestene kunne han til dømes dela ut nattverd, og ved nokre høve heldt han preike. Han heldt gjerne foredrag om tema han forska på og var interessert i, og austre av kunnskapen sin.

Både kvass og audmjuk

Meir hadde han ikkje tid til. På denne tida vart han og med i Komiteen for internasjonale spørsmål i Den norske kyrkja, medlem i Oslo bispedømmeråd og medlem i Mellomkyrkjeleg råd. I tillegg var han professor i kyrkjehistorie ved teologisk fakultet på universitetet.

Lange møter på kveldstid i menighetsrådet kunne vera ei påkjenning for ein kveldstrøtt mann. Han kunne gjerne glippa med auga og sjå ut som om han sov, minnest Berget.

- Men så kvesste han til. Han var audmjuk, men fast og bestemt når det gjaldt. Han kjempa til dømes for å få kvinner inn i kyrkja og inn i stillingar i Nordberg kyrkje. Der var han ikkje til å rikka.

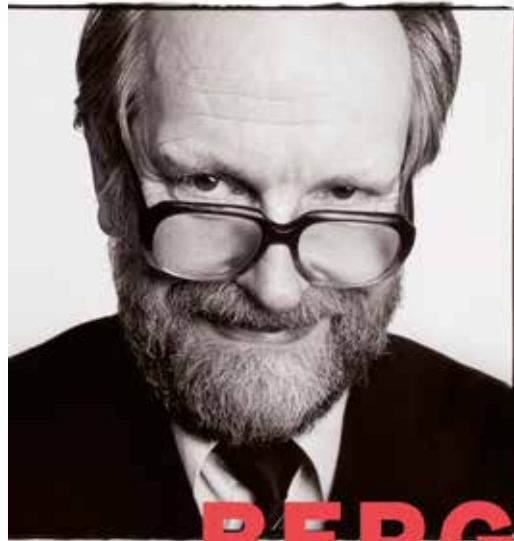
Tjostolv Berget opplevde aldri at Berge Furre nytta høvet til å framsnakka sosialisme.

- Det var heller slik at hans kristne tru inspirerte han til politisk engasjement. Han hadde med seg ei grunnleggande haldning fra barndommen om at godene skal fordelast, og han ønskte det beste for alle.

Ordinert til prest

ARNHILD

SKRE

BERGE
FURREEIT
LIV

I RØRSLE

Samlaget

I 1997 sette Berge Furre seg på skulebenken igjen og fullførde studiet i teologi som han hadde brote av ein mannsalder tidlegare. Året etter vart han ordinert til prest.

Han var i periodar vikarprest, og var ein ettertrakta talar med sin klare budskap framført med malmfull røyst. Han hadde i tillegg ei rekkje verv i norsk politikk og samfunnsliv, mellom anna som leiar

av Nobel-komiteen. Rundt 2008 vart det stadig tydelegare at Berge Furre sine kognitive funksjonar var svekka. Han vart sjølv klår over at han leid av demens, og var først og fremst takksam for alle dei gode åra han hadde fått. Berge Furre sovna inn 11. januar 2016, og vart bisett frå ei fullsett Nordberg kyrkje halvanna veke seinare.

• Elin Toft

- Eg hadde ikkje orka å driva med politikk om eg ikkje trudde på Gud.

I 1961 var Berge Furre med å starte Sosialistisk venstreparti (SV). Her er han karrikert av Finn Graff.
Foto: Samlaget

Maridalen menighets misjonsprosjekt

Gjennom Misjonsalliansens arbeid i Vietnam støtter Maridalen menighet et prosjekt for inkludering av mennesker med nedsatt funksjonsevne. I 2020 har også en del midler gått til forebygging og krisehåndtering rundt konsekvensene av pandemien.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne møter store utfordringer og stigma i Vietnam. Det jobber Misjonsalliansen aktivt med å endre. Gjennom lokale samarbeidspartnere støttes flere ressursentre på landsbygda i Vietnam.

Der kan familier være sammen og lære om sine rettigheter og få en sosial møteplass. Sentrene gir opplæring til både foreldre og lærere, slik at barna

fortsatt kan bo hjemme og gå på nærskolen de hører til.

Misjonsalliansen gir også lokale skoler ressurser og gjennomfører kurs i hvordan de kan inkludere barn med nedsatt funksjonsevne i skolen. Utdanning er helt avgjørende for at de kan skape sin egen fremtid.

VIPPS: 70556
merk med **Misjon**

Nordberg menighets misjonsprosjekt

Nordberg menighets misjonsprosjekt på Madagaskar er todelt: Vi bidrar til at fattige og marginaliserte barn kan få skolegang. Det er viktig at de aller mest utsatte får opplæring og kunnskap. Vi støtter nå også et prosjekt i tørkerammede områder. Kvinners rolle og kvinners behov står sentralt i prosjektet. Du kan gi ditt bidrag til til Nordberg menighets

misjonsprosjekt på Madagaskar:
Vipps nr 537079,
konto 8220 02 85057
med kid-nummer
117850780117850784
"Sammen som kirke i hele verden" er Den norske kirkes årlige misjonsaksjon. Aksjonen gjennomføres fra Kristi Himmelfartsdag til St. Hans. I aksjonsperioden får du lære mer om menighetens misjonsprosjekt. Mer i neste nummer av bladet.

Etter skoletid

Det kommer mange barn på Etter skoletid for tiden! Men vi har plass til enda flere! Nå kan vi også bruke mange store spill i kirkekjelleren. Men vi møtes i kirkestua - etter skoletid.

Det er Etter skoletid onsdagene:

1/3, 22/3, 12/4 og 3/5.

Vi feiret 7-årsdagen for Z-Nordberg 3. februar!

Klubben, som er for unge i 6., 7. og 8. klasse, heter Z-Nordberg fordi vi ledere håper og tror de unge som kommer på klubben, blir sett av oss - og av Gud. Sett = Z.

Flere datoer i vårsemesteret:

3/3, 24/3, 14/4 og 5/5. Kl 19-21

Trening for eldre i kirkestua

Fredag 3. mars starter trening med Nordberg 60 pluss i samarbeid med fysioterapeut i bydel Nordre Aker. Åpent for eldre 65+.

Sted: Nordberg kirke/Kirkestua

Når: Fredager kl 11.00 - 12.00

Treningen avsluttes med enkel lunsj

For å delta må man kunne:

- Forflytte seg uten hjelpemidler innendørs
- Ta imot en instruks og gjennomføre den
- Komme seg til kirkestua på egenhånd

Kontakt: Jane Dreyer 934 98 698 eller fysioterapeut Alexander Smedås 417 05 623

60
pluss

Har du lyst til å sitte i menighetsrådet?

10. og 11. september er det kommunevalg. Samme dager velger både Nordberg og Maridalen menigheter medlemmer til bispedømmeråd og menighetsråd. Valgkomiteene til menighetsrådene (MR) ønsker navn på personer som kan tenke seg å være med å bestemme Nordberg og Maridalen menigheters framtid. Du kan gjerne melde deg selv, eller foreslå personer du gjerne vil ha i MR (det er en fordel om du spør vedkommende først).

Menighetsrådene skal legge til rette for at stab, frivillige og medlemmer generelt får sette i gang og drive aktiviteter som bygger gode fellesskap. MR skal også bidra til å sette i gang inntektsbringende tiltak som loppemarked og julemarked mm.

Kort fortalt møtes MR cirka ti ganger per år. Her vedtas budsjett og det prioriteres mellom saker MR synes er viktige for menighetene. Når nye stillinger lyses ut, drøfter MR hvilke kandidater som er best kvalifisert, og en fra MR deltar på intervju. Nordberg og Maridalen menigheter har stor glede av Seniorstiftelsen, som bevilger penger til våre diakoner og arbeid stiftelsen og MR prioriterer. Nordberg har en eiendomsstiftelse, der styret velges av MR.

MR i Nordberg er arbeidsgiver for flere deltidsstillinger i barne- og ungdomsarbeidet, og velger styremedlemmer til menighetens barnehage.

I Maridalen MR er det fire faste medlemmer og fem varamedlemmer. I Nordberg MR er det åtte faste medlemmer og fem varamedlemmer. Alle blir kalt inn til møtene, og vanligvis stiller de fleste.

Ta gjerne kontakt om du ønsker utdyping av arbeidsoppgavene, om du ønsker å stille selv eller foreslå andre til denne viktige og interessante oppgaven.

Hvis du vil melde interesse for å sitte i MR i Maridalen - kontakt MR-leder Gunstein Hansen på tlf 952 03 280 eller send mail til gunsteinhansen@hotmail.com. Valgkomité utnevnes i disse dager.

Valgkomiteen i Nordberg består av utgående MR-representanter. Ta kontakt med:
Bent C. Braskerud, tlf: 977 53 998
bent.braskerud@vav.oslo.kommune.no
Harald Bugge, tlf: 414 20 747
harald@langmyr.net
Sigrun Skåland Brun, tlf: 982 49 826
sigrun.brun@gmail.com
Unni Harsten, tlf: 907 54 341
uh564@kirken.no

**Åpen
sorggruppe**
i Skøyen kirke
Skøyenveien 43

---

fra kl. 17 – 18.30

en mandag i måneden:
23. januar, 20. februar, 20. mars,
17. april, 15. mai og 12. juni.

Åpen sorggruppe er tilbud til voksne som har mistet partner/ektefelle, foreldre eller søsken. Her kan man møte andre i samme situasjon, og få støtte og hjelp på veien videre.

Ingen påmelding. Gratis.

Ønsker du mer informasjon om Åpen sorggruppe?
Ta kontakt med:
Maria Løes, diakon i Skøyen; ML277@kirken.no / 90555965
Gudrun Homstvedt, diakon i Nordberg/Maridalen; gh697@kirken.no / 46862174

Bli med på busstur!

Denne sommeren vil diakonene i Nordberg og Maridalen menigheter arrangere tre dagsturer med buss for seniorer fra våre områder i samarbeid med Nordberg Lions. De vil bidra med planlegging og gjennomføring av turene og vil også kunne hente og bringe deltakere til og fra bussen.

Tirsdag 13. juni kan du bli med til Kongsvinger, til festning og museum og selvsagt tid til lunsj.

Tirsdag 15. august besøker vi Universitet på Ås og den vakre parken der. Videre drar vi til gården Breivoll i Iddefjorden hvor vi spiser god lunsj.

Tirsdag 12. september blir det tur til Solli Brug på Greåker; kunstutstilling, historisk foredrag og lunsj.

Mer informasjon kommer i neste nummer, men sett av dagene alt nå.

Ill. Pixabay

Kirkelige handlinger

Gravferder

24.11 - 03.02

Rune Roger Samuelsen
Lisbeth Kolberg
Hans-Andreas Holth
Gerd Formo
Randi Kristine Skavlan
Hans Olav Egede Larssen
Knut Ole Laake
Arne Kalbakk
Anne-Kari Andresen
Svein Egil Sutterud
Tom Hartvig Amlø
Ole Nyfløt
Leif Erik Eriksen
Turid Sissel Mikalsen
Bjørn Wasstøl
Asbjørn Vigdal
Randi Lunde

Dåp

13.11 - 01.02

Sonja Belsby Solli
Mikkel Danielsen-Brodin
Rose Caspara Read
Norman Kjeldsberg
Hallandvik
Håkon Frøyen
Silas Myhre Henden
Linus Tvinde
Fridtjof Aga Waage
Håkon Trydal Fanneløb

Utlysning av midler fra Stiftelsen Nordberg seniordiakoni for høst 2023/vår 2024

Det utlyses med dette utdeling av inntil **700 000 kr.**
Søknadsfrist 1. mars 2023

Midlene skal brukes til tiltak/prosjekter innenfor menighetene i Nordberg og Maridalen. Tiltakene/prosjektene skal fremme diakonalt arbeid blant seniorer (62+) i Nordberg og Maridalen menigheter ved hjelp av menighetens ansatte og frivillige medarbeidere, samarbeid med foreninger, myndigheter, foretak, organisasjoner og institusjoner.

Stiftelsen prioriterer tiltak/prosjekter som har fokus på å redusere ensomhet hos eldre: Utvikling av ulike former for besøkstjenester/kontaktjenester/møteplasser – for å øke livskvalitet, trygghet, sosial kontakt og trivsel.

Hvem kan søke?

Foreninger, myndigheter, foretak, organisasjoner, institusjoner og frivillige kan søke om penger, men tiltakene/prosjektene må være i samarbeid med Nordberg menighet

Ytterligere opplysninger kan fås hos styrets leder Tjostolv Berget, tlf. 957 04 357 eller post@stiftelsenordbergseniordiakoni.no
Fullstendig utlysningstekst og søknadsskjema finnes på stiftelsens hjemmeside:
<https://stiftelsenordbergseniordiakoni.no>

Årets fasteaksjon Håp i en dråpe vann

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon «Håp i en dråpe vann» går av stabelen 26.-28. mars.

Sammen med kirkene i Norge jobber Kirkens Nødhjelp med akutt bistand i katastrofer og med langsiktige prosjekter for å redusere nød og fattigdom i verden. Sammen jobber vi for fred og rettferdighet, og for å redde liv. I fasteaksjonen samler vi inn penger til dette livsviktige arbeidet.

I Nordberg menighet har vi valgt tirsdag 28.mars som aksjonsdag. Som i fjor har vi fått låne banen til Norges Idrettshøgskole og her arrangerer vi aksjonsløp klokka 17:00 denne siste tirsdagen før påske.

Konfirmantene våre deltar, men vi håper at så mange som mulig vil sette av ettermiddagen og delta sammen med dem – enten du vil gå, springe, være heiagjeng og lage god stemning, sponse noen andre som løper, drikke kaffe og spise kake i kafételtet eller henge rundt og delta på quiz om fasteaksjonen.

I fjor samlet Nordberg menighet inn 183 000 kroner. Vi satser på et like bra resultat i år. Mer informasjon kommer i neste nummer av menighetsbladet.
For mer bakgrunn - se artikkel s.4.

Nordre Aker kirkeakademi

Mandag 27. mars
kl 19.00

Notto Thelle: Veiens visdom og vandringens poesi.

Notto R. Thelle er professor i teologi. Gjennom mange år i Japan har han møtt en annen kultur og religion. Hva skjer når en kristen teolog gir seg på vandring med buddhistiske vandrepoeter?

Sted: Nordberg kirkestue.

Enkel servering.
Inngangspenger: kr 100.

Mandag 17. april kl 19.00

Kjetil Fretheim: Hva gjør krigen i Ukraina med kirkelivet i verden?

MF-professor Kjetil Fretheim er valgt inn fra Den norske kirke i Kirkenes Verdensråds sentralkomite. Fra sin posisjon vil han fortelle hvordan det kirkelige samarbeidet er blitt berørt av krigen

Sted: Grefsen menighetscenter.

Enkel servering.
Inngangspenger: kr 100.

Foto: MF

Vil du bli medlem av Kirkeakademiet – hvis du ikke allerede er det? Da sender du din e-postadresse til helge.kjollesdal@gmail.com, så er du medlem og får info om alle møtene.

Kvinner ved Brønnen 10 år

Samling tirsdag 14. februar 2023 kl 19.30

Velkommen til tekstmeditasjon og bønnvandring i kirken, etterfulgt av tro- og livfelleskap i kirkestuen. Vi markerer at det er ti år siden Kvinner ved Brønnen startet opp, og alle kvinner er hjertelig velkommen!

Trenger du kirkeskyss til Nordberg kirke på søndager?

Kontakt diakon Lillian Dombestein innen klokka 18.00 på fredager. Tlf. 973 05 294.

Skal du søke barnehageplass for 2023?

Lyst til å komme på besøk og lurer på hvordan det er i Nordberg menighets barnehage?

Da anbefaler jeg dere å ta en tur og se hvordan vi har det!

Kontakt Bjørn på:

Mob: 467 49 637

Mail: styrer@nordbergmenighetsbhg.no

Velkommen!

Bjørn Wang Langer (styrer)

Babysang

i kirkestua mandag klokka 10.30 ved Ellen Omdal Milsom, NB. Andre mandag i måneden kl 11.30 på Nordberghjemmet. Det er anledning til å spise matpakke sammen etterpå. Kaffe/te og vann er på stedet. Babysang koster kr 40 pr gang.

Velkommen!

Sogn Frivilligsentral

Minister Ditleffsvei 22, 0862 Oslo

Leder: Mona Magnussen

Tlf: 22 95 03 05 / 971 02 423

Åpningstider:

mandag til fredag kl. 9-15.

sognfriv@kringsjaanett.no

Litteraturtimen

Vi fortsetter med litteratursamlingene våren 2023. Fordi samlingene er en del av seniordiakonien i menigheten, er de åpne for alle, gratis og uten påmelding. Det blir en presentasjon av en skjønnlitterær tekst eller et litterært tema med påfølgende samtale. Det er ingen forutsetning at man har lest eller kjenner teksten. Enkel bevertning.

Mandag 27. februar kl. 14:

Sverre Dag Mogstad:
Roy Jacobsens roman *De uverdige*.

Mandag 17. april kl. 14: J

Jakob Lothe:
Jenny Erpenbecks roman *Alle dagers ende*.

Mandag 15. mai kl. 14:

Sverre Dag Mogstad:
Tomm Kristiansens *Afrikanske fortellinger*.

Arrangør:

Lillian Dombestein (diakon for seniorarbeid)
Jakob Lothe (professor i engelsk litteratur),
Sverre Dag Mogstad (professor i teologi).

Program Tirsdagslunsjer i Kirkestua våren 2023

Tirsdager klokka 11.30 – 13.00 er du velkommen til lunsj, kulturelle innslag og hyggelig fellesskap i kirkestua på Nordberg.

14.02: «Fra Golgata til Donau» med Hans Fredrik Dahl
21.02: «Byblikk på Oslo» med Gunnar Grøndahl. Vi får se bilder fra slutten av 1600-tallet til i dag. De forteller hvordan kunstnere har sett og malt Oslo gjennom tidene. Hva forteller bildene om byens historie, landskap og folkeliv?

28.02: Sogn seniorakademi

07.03: Kirkens Nødhjelp. Fokus på fasteaksjonen "Håp i en dråpe vann"
Eva Bodvin Mehus fra KN forteller.

14.03: «Groruddalen er mer enn E6 og Alnabru-terminalen» med Ida Fossum Tønnessen.

21.03: Glimt fra barnevandringene på Sørlandet i forrige århundre - med Anne Karen Jenum

28.03: Sogn seniorakademi

04.04: PÅSKEFERIE

11.04: Enkel tirsdagslunsj. Vi synger våren inn.

18.04: Glimt fra en Oslo-kvinnes dagbok fra 2. Verdenskrig med Thale Hielm Diesen

25.04: Sogn seniorakademi

02.05: "Å følge naturens vandresinn ..."
Notto R. Thelle har i mange år fulgt japanske pilegrimer på deres vandring. Deres landskaper og tradisjoner er helt annerledes enn våre, men det er mye gjenkjennelse for norske naturelskere. Kåseriet vil gjennom poesi og bildekunst gi glimt av "vandringens visdom".

09.05: Besøk av Biskop Thomas fra retreatsenteret Anafora i Egypt.

16.05: Keltisk vårdrøm! Konsert med musikk fra irsk og keltisk tradisjon. Elin Torset, Sigrid Ramdal og Eivind G. Vonen.

Trenger du skyss? Prøv Ruters aldersvennlige transport. Ring 23 24 28 50. Pris: vanlig bussbillett.

Vil du bli medlem i
Lions Nordberg

Meningsfylt arbeid blant gode venner
lokalt - nasjonalt - internasjonalt

www.lionsnordberg.no

Per Christiansen

908 52 206

phenry@online.no

Søndagsskolen

“Jeg er så glad for å få være til, her kommer gleden inn i sang og spill...» Plutselig kommer barna frem i midtgangen, de kravler, løper eller nøler litt, frem mot alteret for å hente lys på alteret. Så forsvinner de inn i kirkestua for å ha søndagsskole, sammen med flere voksne ledere.

Har du lurt på hva de driver med?

Søndagsskolen er et viktig frivillig arbeide i Nordberg menighet, og drives av en gjeng foreldre. Aldersspennet i søndagsskolegruppen er 0 – ca 12 år. Søndagsskolen har samlinger under gudstjenesten ca en gang i måneden. Barna går ut før prekenen og kommer tilbake når nattverden begynner. De er en integrert del av gudstjenestefellesskapet i Nordberg kirke.

Søndagsskolen tar vanligvis utgangspunkt i samme tema som på gudstjenesten. Noen ganger har presten "barnepreken" før søndagsskolen går ut. Det er en kort samtale med barna om dagens tekst, og da følges dette opp på søndagsskolen.

Opplegget for barna er delt i to. Superklubben er for barn til og med 3.klasse. Barna får litt frukt, de synger, leser en bibeltekst og leker. Søndagsklubben er for 4. klasse og oppover. De spiser ofte popcorn og drikker saft, har quiz og samtale om bibelteksten. Ønsket for søndagsskolearbeidet er at barna skal bli kjent med Jesus, Bibelen og innholdet i den kristne tro.

Søndagsskolen Norge (tidligere Norsk øndagsskoleforbund) består i dag av ca 900 søndagsskoler, 21 500 medlemmer og 4 000 frivillige søndagsskoleledere. Deres visjon er å:

- styrke barnas tro og hjelpe dem til å følge Jesus
- kalle og utruste søndagsskoleledere
- opprette nye søndagsskoler og barnegrupper
- støtte trosopplæringen i hjemmet

Alle er velkomne til søndagsskolen, både barn som ofte er i kirken, de som er innom en sjelden gang, og barn som aldri har vært i kirken før. Det er lov å ha med en voksen inn på søndagsskolen hvis det oppleves tryggest.

Søndagsskolens datoer i vår er:

12. februar, 19. mars, 23. april, 7. mai

Velkommen!

Resultat julemarked

Det er fint å kunne fortelle at resultatet fra fjorårets julemarked ble over **160 000 kroner!** Inntektene går til Nordberg menighets arbeid for barn og unge. Stor takk til alle som bidro – og særlig til komiteen som dro lasset på vegne av oss alle!

Program for Seniorakademiet våren 2023

28.2: Kirsti Strøm Bull: Det samiske folk - en historie om rett og urett.

28.3: Carl Henrik Knutsen: Er demokratiet i fare? Om demokratier som svekkes globalt. Hvor støtt står det norske?

25.4: Ellen Horn: Mitt liv i rampelyset - oppgaver, mennesker og roller

Møtene holdes i kirkestua, Nordberg kirke, og starter ca. kl. 11.30.

Ikke-medlemmer betaler kr. 50,-, som trekkes fra i kontingenten hvis medlemskap opprettes. Fra ca. kl. 10.45 serveres det kaffe og wienerbrød/boller (kr 20).

Vil du syngre på gudstjenester i Nordberg kirke?

Forsangertjenesten i Nordberg kirke er et frivillig arbeid for deg som har lyst til å syngre salmer, liturgisk musikk og andre sanger fra galleriet i gudstjenestene på søndager. Vi øver før hver gudstjeneste samme dag, og har også tid til litt sosialt samvær. Når vi er mange nok syngre vi gjerne firstemt, og av og til syngre vi et eget korstykk i løpet av gudstjenesten. Du velger selv hvor mange søndager du har tid og lyst til å være med. Hvis dette høres interessant ut, meld deg på til organist i Nordberg, Eivind Gjerdalen Vonen, ev342@kirken.no.

Vil du være blomsterverv i kirken?

Hver søndag pyntes alteret med blomster. Det er frivillige som setter dem opp. Nå trenger vi flere til denne oppgaven. Du trenger ikke å være hjemme i weekenden for å være blomsterverv. Vi har kjølerom der blomstene holder seg. Meld deg til sokneprest Kristin Stang Meløe ks636@kirken.no om du vil bidra.

Program Korsvoll Normisjon våren 2023

Søndag 26. februar kl 18.00

Fellesskapskveld. Jan Tore Anthonisen

"De første kristne og bønn"

Nattverd. Kaffe og kaker.

Søndag 16. april kl 18.00

Takkefest for påske.

Dag W. Haugeto Stang.

Kaffe og kaker.

Søndag 14. mai kl 18.00

Fellesskapskveld. Jens Fredrik Brenne:

«Den oppstandne Jesus Kristus»

Nattverd. Kaffe og kaker.

Stephandomen Foto: Gunnar Grøndahl

Kulturreise til Wien i september 2023

Nordre Aker Kirkeakademi arrangerer kulturreise til Wien i høst fra **fredag 15. til onsdag 20. september.**

Wien har vært et europeisk kultursentrum og politisk knutepunkt i mange hundre år. På reisen vil vi legge vekt på eldre og nyere historie, maleri, arkitektur og musikk - og bli kjent med byen gjennom spennende byvandring.

Vi skal til Kunsthistorisk museum, Leopoldmuseet, Belvedere-slottet, Museet for anvendt kunst (MAK) og besøke Hundertwassers hus og museum. Vi skal naturligvis bli kjent med Stephandomen og

slottet Schönbrunn. Vi skal gå i «jødiske fotspor» og besøke byens store og varierte marked. Vi satser på å få med oss en opera/operette og en konsert. Hver dag har to hovedattraksjoner, en før lunsj og en etter lunsj. Det blir også tid til kafeliv og noe egentid.

Hotell

Vi skal vi bo på hotell Post som ligger så sentralt at vi kan gå eller ta bytrikken til det meste vi skal se eller oppleve. De som ønsker det, kan derfor ta en hvil eller pause på hotellet i forbindelse med lunsj.

Økonomi

Pris for plass i dobbeltrom er kr 10 250 per person, og kr 13 550 for enkeltrom. I prisen inngår overnatting fem døgn med god frokost på hotellet, avgifter, avslutningsmiddag,

inngangspenger, reisekort, høretelefon, kurshefte og forberedende seminar 4. september. I prisen inngår ikke reise t/r Wien, reise t/r flyplassen i Wien (ca. fem euro hver vei), reise t/r Gardermoen og billetter til opera/operette (valgfritt) og konsert (valgfritt).

Påmelding

Påmeldingen åpner onsdag 15.februar. Du melder deg på ved å sende e-mail med navn, adresse, mobilnummer, og hvem du evt. ønsker å dele rom med til Wienreise2023@gmail.com, og betale et depositum på 4 000 kroner til kontonummer 1607.10.41577 (Sverre Dag Mogstad).

Du vil få bekreftelse på at vi har mottatt innbetalingen, og at du har fått plass på

turen (eller at du står på venteliste).

Vi kan maks være 35 deltagere, inklusive ledere. Her gjelder prinsippet «førstemann til mølla». Trekker du deg før 1.april, vil du få tilbake depositumet. Trekker du deg etter 1.april, får du ikke depositumet tilbake. Frist for restbetalingen er 1.august.

Det er en forutsetning for å delta på reisen at du tar ansvar for egen bagasje, er i brukbar form og kan følge med gruppen på byvandringene.

Mer info om programmet kan du få ved å maile Wienreise2023@gmail.com.

Ledere for reisen er Gunnar Grøndahl, Sverre og Kari Mogstad.

Alice Munros novellekunst

Då Alice Munro fekk Nobelprisen i litteratur i 2013, var ho den første forfattaren som fekk prisen utelukkande for novellene ho har skrivne.

Novellesjangeren hamnar ofte i skuggen av romanen. Men Munro har løfta fram novella ved å vise kor mykje den med få ord kan seie om menneskeleg erfaring.

Ho demonstrerer at novella er ei forteljeform som ikkje berre er viktig som litterært og kulturelt uttrykk, men også fordi den kan skape innsikt i våre eigne liv.

Novella slik Munro utformar den, ligg på ein måte nærare diktet enn romanen: Den skisserer erfaringsmønster i personane sine liv på ein måte som inviterer lesaren inn i teksten og som stimulerer oss til å tolke det vi les i lys av våre eigne erfaringar av glede og sorg, tru og tvil, resignasjon og håp.

Munro blei fødd i Canada i 1931, og handlinga i novellene hennar utspelar seg gjerne i det sørvestlege Ontario der ho kjem ifrå. Ei av dei mest kjende, «Ottawadalen» er omsett til norsk av Merete Alfsen og inngår i den fine samlinga *Alice Munros beste. noveller i utvalg* (Gyldendal, 2014).

Novella opnar slik: «Av og til, i stormagasiner, tenker jeg på mor.

Jeg vet ikke hvorfor, jeg har aldri vært i et stormagasin sammen med henne, men det forekommer meg at overfloden, den nøkterne travelheten, vil le ha appellert til henne. Jeg tenker selvfølgelig på henne når jeg ser noen på gaten med Parkinson; og i det siste, stadig oftere når jeg ser meg i speilet. Dessuten på Union Station i Toronto, fordi første gang jeg var der, var jeg sammen med henne og lillesøsteren min. Det var en sommer under krigen, vi ventet for å bytte tog; vi skulle være med henne hjem, være med mor hjem til Ottawadalen, der hun kom fra».

Som vi ser skriv Munro tilsynelatande enkelt, men spørsmåla ho tar opp er utfordrande. Vi forstår at forteljaren er ei kvinne som tenkjer på mor si, som har fått Parkinson. Når ho tenkjer på mor og på sjukdomen mora har fått, ser ho stadig oftare seg sjølv i speilet. Kanskje får ho om nokre år same sjukdomen? Korleis vil ho takle det? Korleis har livet hennar eigentleg vore? Munro stiller spørsmål – og ho får lesaren til å stille sine eigne spørsmål.

I *Ottawadalen* tar Munro oss med til sommaren under krigen då forteljaren var barn og mor hennar, som no har fått Parkinson, ei ung kvinne på familiegarden. Samtidig som novella gir ei nyansert skildring av dette miljøet, dreier den seg

primært om forholdet mellom mor og dotter.

Reisa tilbake til familiegarden under krigen kom i stand, tenkjer dottera: «for å få fatt» på mora. «For å avgrense henne, for å beskrive, for å belyse, for å feire, for å bli kvitt henne; men det nytter ikke, hun ruver, truende, altfor nær, slik hun alltid har gjort».

Ved å lese Munro blir vi litt klokare – vi forstår litt meir av oss sjølve og dei rundt oss.

• Jakob Lothe

Litteraturhjørnet er en fast spalte i menighetsbladet. Her vil vi presentere skjønnlitteratur som vi anbefaler for egen lesing.

Samlinga er utgitt på Gyldendal i 2014

Alice Munro

Foto: Derek Shapton/Gyldendal

Tore Brodin – en ekte maridøl

Tore Brodin, født i desember 1931, er så vidt vites dalens nest eldste innfødte maridøl; bare broren, Ivar på Skar gård, er et par år eldre.

Farfar kom fra Sverige. Han var på vei til Amerika, men valgte å hoppe av i Norge. Han fikk kjøpt Skar gård i 1909 av Harald Lilloe. Dermed var Brodinslekten etablert i Maridalen, og lever her nå i femte generasjon med bl.a. Tores barnebarn på Skar gård.

Tore var ikke særlig ivrig etter å bli intervjuet. Så derfor meldte jeg min ankomst uten spørsmål, og dermed fikk vi to en veldig hyggelig stund i ei av stuene på Ødegården (uttales Øgårn), gården nord for Maridalsvannet, som han har forpaktet siden 1954. Først i 1958 fikk han kontrakt. Han forteller med et lurt smil at han seiret i konkurranse med minst 60 andre søkere!

Kyrne, som han overtok etter forrige eier, måtte han etter hvert kvitte seg med, da kommunen satte begrensninger for dyrehold av hensyn til drikkevannet. Det ble med noen høns og hester. Senere har det handlet om korn og høy. Nå har sønnen Nils Jørgen overtatt forpaktningen. Kommunen har eid Øgårn fra 1908.

Samme år som han fikk forpakterkontrakten, giftet han seg i Maridalen kirke med sin Gertrud fra Hamarøy i Nordland.

De var det siste paret som ble viet der før en restaurering av kirka ble igangsatt. Det er langt fra Hamarøy til Øgårn, men Gertrud var nyutdannet jordmor fra Rikshospitalet da de møttes. De fikk fire barn sammen, to av hvert kjønn. Gertrud døde, til alles store sorg, i 2008.

Tomta til Maridalen kirke (bedehus i 1887) ble gitt av Christian Lilloe som var eier av Ødegården. Anne Skar, svigermor til Harald Lilloe, ga 2000 kroner til bygget.

Dåp med pels

- Jeg ble døpt i Maridalen kirke i 1932, en iskald vinterdag, - slik vintrene var den gangen, sier Tore. - Far hadde ansvaret for å frakte ved til kirka, men denne søndagen hadde nok fru Mo glemt å fyre opp den store vedovnen. Så Tore har blitt fortalt at presten denne søndagen forrettet dåp og gudstjeneste iført en stor pels!

- Broren min og jeg fraktet bjørkeved til kirka med hest og slede. Det var arbeid for guttungene. Den gangen, da hesten var vanlig kjøretøy, var det båser for hestene bak kirka. Tore minnes hvor flott det var når hestene kom travende til kirka med familien på sleden, til dombjellenes klang,

stemningsfullt.

Grefsen kirke ble innviet i 1940, og Tore var til stede. Her ble han konfirmert i 1947. Sokneprest Olav Fodnes sitter klart i minnet. Fodnes gikk av i 1952.

Før bilkjøp ble tillatt i 1960, fantes det nesten ikke biler i Maridalen. Tores mor, Sigrid, var lege, så derfor hadde familien fått tillatelse til å kjøpe bil; - en stor bil som slukte bensin, ler Tore.

- Kvoten på 15 liter i måneden rakk ikke langt. Det var jo heller ikke mye bilvei i Maridalen på den tiden, så mor måtte bruke alle mulige framkomstmidler fra spark og ski til hesteskyss. Både far og vi brødre hadde mange turer med hest og slede eller vogn til pasientene som bodde i Marka.

Mor - Maridalens engel

Sigrid Brodin, også kalt Maridalens engel; var en høyt verdsatt lege for Maridalen og Nordmarka helt til 1976. Da var hun 77 år gammel. Maridalen bygdetun har et lite museum hvor en kan lese om Sigrid Brodins virke i Maridalen og Nordmarka.

Tore har sittet mange år i Maridalen menighetsråd, helt fra menigheten var kapelldistrikt under Grefsen menighet.

- Det var ikke mange store og vanskelige saker, minnes han. - Det var post og ofringer og et lite budsjett.

Men han husker den store debatten da kommunen ville ha eierskapet til kirka. Det var bygdas egne folk som i sin tid hadde gitt tomt og midler til bygging av kirka, og som i stor grad bygde den på dugnad. På denne bakgrunnen er det ikke vanskelig å forstå at maridølene tok opp kampen mot kommunen. Tore husker disse episodene, men forteller også at ikke alle var like sterkt imot å la kommunen overta ansvaret. Det ble jo etter hvert stort behov for vedlikehold av huset.

- Menighetsrådsmøtene holdt vi hjemme hos hverandre - med kaffe og kaker, og vi hadde det hyggelig, sier Tore med ettertrykk. Gunnar Vaggstein var leder de fleste årene. (Intervjuer husker også noe fra disse møtene: Vi kom til Maridalen i 1976, og mannen min ble innvalgt i rådet. Mens mennene hadde møte (flesteplutt selvfølkelig!), hygget konene seg på kjøkkenet med kaffe og kaker og prat. Et deilig minne!)

Kirkeringen hadde faste møter i kirka. Det var en ren kvinneforening som bl.a. var aktive med å skaffe midler til menigheten. Tore nevner fru Bakke, fru Halsnes, fru Vaggesten, og ei «nedenfra» som gjorde så store innhogg i bevertingen at hun fortsatt huskes!

Tore har et litt spesielt minne fra et av Kirkeringens møter: Damene møttes ved kirka og oppdaget en blodpøl utenfor! De ringte politiet som kom, og som også oppsøkte Tore. Han hadde jo god utsikt til kirka. Tore gravde fram i hukommelsen at det hadde vært noe uhell med en hund i nærheten. Den hadde bitt et barn, og eieren hadde bestemt seg for å avlive den. Det ble avgjort der og da at blodet måtte skrive seg fra denne hendelsen. Saken var dermed avsluttet.

Drama med skolebussen

Som flere andre, måtte også Tore trå til som sjåfør av skolebussen ved behov. Det ga han noen overraskende opplevelser. Han husker godt den gangen da en av gutta om bord bråkte noe aldeles forferdelig; han var så umulig at Tore satte han av underveis. Men hvem kom klatrende ned fra busstaket da bussen var ved endestasjonen? Nettopp, guttungen hadde klatret opp bak på bussen og holdt seg fast i takgrinda under resten av kjøreturen!

En annen gang, på vinterføre i Røysabakken, - og den bakken var enda brattere da enn den er nå, sier Tore; møtte han en personbil som fikk sleng og braste inn i skolebussen. Tore fikk slengt bussen av veien og rett inn i brytekanten. Der sto

de da politiet kom og avgjorde at personbilen uten tvil var den skyldige. – Noen dager seinere fikk jeg vite at nyheten om "kræsjen" hadde gått ut på radioen med beskjed om at politi og ambulanse var underveis. Vi kan bare forestille oss vettskremte foreldre på Sørbråten!

Gårdsdrift, far til fire, skolebuss og menighet og selvfølgelig snøbrøyting. Det gikk mange timer i kamp med snøen. Utstyret var ikke som nå til dags. Og vintrene var snørike. Mange sukket lettet når de så snøføyka fra plogen.

Tore har bygdas beste utsikt til kirka, mot nord. Han er stolt av kirka. Den var vakker den gangen den var omgitt av hvitt stakittgjerde. Men stakitten måtte bort da den forfalt. Han har vært med på maledugnader og andre dugnader. Slåttonna med hesjing de siste årene syns han er fint, selv om han ikke er aktiv deltaker lenger. Sønnen, som har overtatt forpaktningen, stiller der med traktor, staur og hesjetråd.

– Jeg har da lært opp ungene mine til å hesje! Og Tore deltar gjerne under kaffe- og kakepausen. Der er han mer enn hjertelig velkommen. Og så gleder han seg veldig til det nye tilbygget til kirka blir ferdig. Han ser fram til at Marka eldresenter kan ha møtene sine der.

Tore Brodin - nest eldst i Maridalen - bare slått av broren med to år. Foto: Kirsten Bjune

Urnelund ved kirka - der er han mer usikker. Han vet ikke om han er for det. For hvordan vil den bli anlagt? Her er mange usikkerhetsmomenter. Tore vil ikke kalle seg en trofast kirkegjenger.

Uforståelig liturgi

– Jeg går til gudstjeneste av og til. Jeg er glad i salmesang, men skulle gjerne sett at vi kunne synge flere av de gamle salmene, de vi lærte på skolen og som jeg kan synge. Og så kunne vi jo synge noen sanger som ikke nødvendigvis står i salmeboka. Det er mange fine sanger som også kan synges i kirka, som f.eks. «Der bjørkorna susa» og så «Nordnorsk julesalme» selvfølgelig. Den vekker

gode minner.

Liturgien forstår han seg ikke på. Det er mye opp og ned – reise seg, sette seg, reise seg, stå.....

- Den bør kunne gjøres enklere og lettere forståelig, sier Tore.

91-åringen er en flott mann. Riktignok har han operert den ene hofta to ganger, ble hjerteoperert på 70-tallet og har påvist artrose i skuldrene, men forundres ikke om du møter han på sykkel en sommerdag. Han har fått seg el-sykkel, og på tunet står den hvite KIA el-bilen han kjøpte for få år siden. Maridalens nest eldste innfødte er sannelig ikke blind for moderne tiders gode sider!

• Kirsten Bjune

Kulturminnekart over Lillomarka

Lillomarka Orienteringslag har gitt ut et kart som i tillegg til å være orienteringskart, også er et kart over kulturminnene i denne delen av Osloomarka. Her kan selv den mest erfarne markatraver finne mye nytt.

Kartet heter «Orienteringskart med kulturminner i Lillomarka». Det var tidligere verdensmester i ski-orientering, Vidar Benjaminsen, som kom på ideen.

Notater av kjent skogvokter

I mange år noterte skogvokter Håvard Pedersen hvor det lå kulturminner i terrenget. Det er rester etter kullmiler, det er hustufter, det er spor etter gruvedrift av mange slag, og det er rester etter gamle veier i marka.

På kartet er det også markert hvor det er funnet fangstgroper for elg. Disse kan være mange hundre år gamle. De gamle jegerne har også etterlatt seg buestillinger, steder de hadde forberedt for å ligge i skjul under jakt med pil og bue.

- Vi har brukt Håvard Pedersens notater, lest artikler fra Grorud historielag og fra Maridalens venner. Deretter har jeg markert stedene på kartet. Alt vi har kommet over, har vi fått med på kartet. Skulle det oppdages mer i årene framover, så får vi disse markeringene med på kartet i neste utgave, sier Steinar Eastwood i Lillomarka O-lag.

Historiene bak kulturminnene

Det er det vanlige orienteringskartet over Lillomarka i 1:10000 som er grunnlaget for kulturminnekartet. I tillegg til at kulturminnene er markert på kartet får du historien bak kulturminnene, der det er en liten beskrivelse av hva du kan finne trykket på kartets bakside. Disse er skrevet av Håvard Pedersen.

- Vi vet at det er stor interesse for kulturminner. Dette kartet er trykt på vannbestandig papir. Derfor kan du godt ha med deg kartet ut på tur, selv om det skulle være vått i været. Vi har foreløpig trykket opp ett tusen kart, men blir vi utsolgt kan vi trykke opp flere, sier Eastwood.

Kartet kan foreløpig bestilles hos Lillomarka O-lag, e-post: KART@lillomarka.no. Det vil også bli lagt ut for salg på Linderudkollen og i andre markahytter, og etter hvert også hos lokale bokhandlere.

• Anders Høiland, VårtOslo

Vipps interiør til
Maridalen kirkestue

747093

Steinar Eastwood i Lillomarka O-lag har god grunn til å være stolt av det nye kartet. Foto: Anders Høiland

Målet stadig nærmere

Nybygget ved Maridalen kirke har fått isolasjonen og vinduene på plass. Det gamle kjøkkenet blir mellomgangen mellom kirkerommet og nybygget. Gulvet i dette rommet er nå revet og støpt opp igjen slik at det er ett nivå gjennom det hele. Det er også tatt hull i ytterveggen på det gamle kjøkkenet, slik at nybygget er koblet på kirkebygget.

Vi har sett på forslag til møblering og inventar. Innredningen vil bli norsk skifer på gulvet, og ubehandlet furu i vegger og tak. I forslaget til innredning er det lagt opp til en fastmontert benk, frittstående bord og stoler. Vi ser på møbler som er norskprodusert håndverk, for å både ivareta funksjon, stil og varighet. Vi jobber med å sette sammen en ønskeliste. Tidsplanen er nå at alt står ferdig i slutten av februar. Vi håper vi har en ferdigattest i midten av mars, og at de første aktivitetene er i gang i slutten av påsken. • Gunstein Hansen (menighetsrådsleder Maridalen)

**Tømrerfirma
Ryen & Co.**

Frysjaveien 27A, 0884 Oslo
Tlf: 22 02 09 80 / Mobil: 48 00 34 79
www.ryenogco.no

Godkjent for
ANSVARLIGT

Nye og gamle pasienter ønskes velkommen!

Timebestilling **GREFSENTANNLEGEPRAKSIS**
22 15 30 00

Kjelsåsveien 7 - 0488 OSLO - Telefon: 22 15 30 00 - Telefaks: 22 15 29 00
E-post: post@tannlegepraksis.no - Internett: www.tannlegepraksis.no

KOM I FORM!

- Styrke
- Spinning
- Zumba
- Mensendick
- Yoga m.m.

Tlf. 22 02 81 81

Alt innen Fysioterapi og Manuellterapi
Trykkbølgebehandling

www.stadionfysikalske.no
post@stadionfysikalske.no

Kjelsåsveien 160 - 0491 Oslo, Stillatorget

GRATIS BEFARING

Runes a s 9088 6020
post@runes.no
Kjelsåsveien 130 • www.runes.no

**SOL-
INNSYN
SKJERMING**

- Duette
- Plisségardiner
- Persiener
- Rullegardiner
- Lamellgardiner
- Markiser
- Screen

Opptil **30%** rabatt

• Vi vil alltid ha den laveste prisen da vi har **PRISMATCH** mot andre leverandører • Raskere levering og god service alltid!

Leilighet til salgs i Rektorhaugen 1

Hjørneleilighet, 2. etasje, 2 soverom, 75 kvm.
Prisantydning: Kr. 5.220.000

Kontakt:

Bjørn Henriksen, tlf 406 34 245, bjhen@online.no,
Havnabakken 16, vil kunne vise frem leiligheten når
som helst.
Eiendomsmegler Joakim Olsen Sandum, Privatmegleren,
Telefon: 92264613 kan kontaktes for visning.

små og store oppdrag
HARRY MARTINSEN A/S
VVS RØRLEGGER ENTREPRENØR
Tlf. 23 33 24 40 Etabl. 1923
Fax 23 33 24 41
E-post: post@harry-martinsen.no
Vakttelefon: 23 33 24 40

Kjelsås Malerservice - A. Baumann:

**Alt av
innvendig og utvendig malerarbeid**

- Borettslag, sameier og privat -

Norsk faglært maler med gode, lokale referanser.
NB: Pensjonistrabatt!

Kjelsås Malerservice

Kurveien 52, 0495 Oslo
Mobil: 907 63 309
Kjelsas.malerservice@gmail.com
Nettside: kjelsasmalerservice.no

ELEKTRIKER`N I NÆROMRÅDET

Vi utfører større og mindre oppdrag hos mange fornøyde kunder i nærmiljøet. Både boliger, borettslag/sameier og næringskunder. Ingen oppdrag er for små.

Planer om fornying, oppussing, nytt sikringsskap, nye kabler, gulvvarme, belysning, reparasjoner eller annet?

Vi hjelper deg gjerne!
Det skal lønne seg å spørre oss

EN SIKKER KONTAKT

Kjelsås Elektro AS

Tlf. 22 22 10 40

post@k-e.no

www.k-e.no

KIWI mini pris

Leie lokale?

Har du behov for å leie lokale til feiring av dåp, konfirmasjon, bursdag, minnesamvær?

Kontakt oss på telf: 992 59 819.
e-post: korsvolluleie@gmail.com
Se også "korsvollfelleskapet.no"
(om oss) for mer info.

SAGA®

BEGRAVELSESBYRÅ

Begravelse til riktig pris

Vi har prisgaranti på våre tjenester. Det sikrer deg den beste prisen, uten at det går på bekostning av service og kvalitet. Vi ordner alt det praktiske og er tilgjengelig hele døgnet. Hos oss er du i trygge hender.

Telefon: 4000 2460
sagabegravelse.no

Ny inskripsjon på gravstein kr 5800,-

Ny inskripsjon til fast lav pris. Vi tilbyr også vedlikehold og oppussing. Stort utvalg av nye gravsteiner. Ring oss på telefon 4000 2448

gravstein24.no

ett sted alle tjenester

Kringsjå Legesenter

Legene

Froydis Blaker Aasbø
Tonje Høgdahl Mysen

Besøksadresse : Folke Bernadottes vei 32
Telefon : 22 02 03 30
Åpningstider : Hverdager 08:00 – 15:00

Hjemmeside : <https://kringsjalegesenter.klinikk.pasientsky.no/>

Gunnar Ruud

Catering - Selskapsmat

Matglede til hverdag og fest!

www.gunnarruud.no

Tlf. 23 30 25 00

og smaken, den slår ingen!

Konfirmasjon
Bryllup
Barnedåp
Snitter
Tapas
Koldtbord
Middager
Gryteretter
Grillmat
Fingermat
Kaker
og mye mer...

+ Røde Kors Oslo

Til stede for mennesker i vårt nærmiljø

Vi har behov for flere besøkvenner.
Har du tid til å glede et medmenneske?
Du vil få opplæring.
Kontakt oss på epost frivillig.oslo@redcross.no
eller ring 412 05 968
www.rodekors.no/oslo

Sjekk Punkt **VÅR KOMPETANSE, DIN TRYGGHET!**

Bestill sjekk av bilen din i dag! **T. 22 15 06 88**

KJELSÅS BILVERKSTED

ADVOKATFIRMAET DA

NORJUS

Arv, testament, avtalerett, eiendom m.m.

En av mange hyggelige uttalelser fra våre klienter:
Tusen takk for godt utført arbeid, dere har vært dyktige, raske, ryddige og etterrettelige. Jeg kommer personlig til å anbefale dere (har gjort) om det skulle være noen som skulle trenge hjelp en gang. EMG, Oslo
Sognsveien 75 C - T 22 55 51 80 – norjus@norjus.no

ULLEVÅL STADION

DNB Eiendom

Vi har åpnet nytt kontor på Ullevål

DNB Eiendom Ullevål
tlf: 95 83 40 00

Vi er tolv engasjerte meglere som har flyttet inn i nytt kontor i Sognsveien 77 C.

Skal du selge bolig? Da er vi klare for å hjelpe deg med vår spesialkompetanse og kjennskap til ditt nærområde.

Vi ser frem til å høre fra deg!

Meny Kringsjå – din nærbutikk med det store utvalget.

Du får så mye mer

KRINGSJÅ

9-20 (9-18) tlf 23 00 85 85
Minister Ditleffsvei 21 – www.meny.no

**Velkommen
til en hyggelig
handel!**

Leie lokale?

Visste du at Nordberg menighet har to fine lokaler til utleie: Kirkestuen og Ungdomshuset. Kirkestuen rommer opp mot 100 gjester, mens det i Ungdomshuset er plass til 50 - 60 personer. Lokalene kan brukes til bursdager, minnesamvær, jubileer, bryllup, dåp og konfirmasjoner. For spørsmål om utleie epost: utleie.nordbergkirke@gmail.com. Tlf 977 54 048

Din lokale elektriker

Alt av elektriske anlegg

Styringssystemer - Belysning

Nordbergveien 43 d

Tlf: 61 11 25 25

www.torpa-el.no - post@torpa-el.no

**SØNDAG
KL 11.00
I NORDBERG KIRKE**

- Søn. 12. feb. Høymesse med søndagsskole
Sokneprest Kristin Stang Meløe
- Søn. 19. feb. Høymesse
Sokneprest Kristin Stang Meløe
Diakon Gudrun Homstvedt
- Søn. 26. feb. Høymesse
Kapellan Christian Volden
Diakon Lillian Dombestein
- Søn. 5. mars Gudstjeneste for små og store
Kapellan Christian Volden
- Søn. 12 mars Gudstjeneste Diakonien dag
Integreringsprest
Ole Johan Bech
Diakon Gudrun Homstvedt
Diakon Lillian Dombestein
Sing Along
- Søn. 19 mars Høymesse med søndagsskole
Sokneprest Kristin Stang Meløe
- Søn. 26 mars Gudstjeneste for små og store
Barnehagen deltar
Sokneprest Kristin Stang Meløe
- Søn. 2. april Palmesøndag
Høymesse
Kapellan Christian Volden
- Tor. 6. april Skjærtorsdag
kl 18.00 Kveldsgudtjeneste
Sokneprest Kristin Stang Meløe
- Fre. 7. april Langfredag
Sokneprest Kristin Stang Meløe
- Søn. 9. april 1.påskedag
Høytidsgudstjeneste
Sokneprest Kristin Stang Meløe

**SØNDAG KL 11.15
I MARIDALEN SOKN på alternative steder!**
(Maridalsbussen ankommer kirken kl 11.09.)

- Man. 10.april 2. påskedag
kl 18.15 Åpning av kirkestua
Sokneprest Ketil Rosnes
Diakon Gudrun Homstvedt

Det bygges i Maridalen og kirkestua tar stadig mer form. Men på grunn av byggearbeidene, kan det ikke være gudstjenester i kirken. Følg med på nett og på Facebook om alternative arrangementer.

Vil du bidra til at kirkestua får stoler, bord og annen innredning, kan du **vippe til 747093**

**Menighetskontor
for Nordberg og Maridalen kirker:**

- Nordberg kirke:** Kringsjågrenda 1, 0861 Oslo.
Tlf. 23 62 94 90 tirsdag - fredag kl 10 -14
E-post: post.nordberg.oslo@kirken.no
Konto: 1600.21.35020.
Vipps: 23077
- Maridalen kirke:** Maridalsveien 506
Konto: 1602.49.01959
Vipps: 70556

Navn og adresser

Sokneprest i Nordberg:
Kristin Stang Meløe
Tlf: 908 88 990
E-post: ks636@kirken.no

Daglig leder:
Marianne Utle
Tlf: 928 38 041
E-post: mu954@kirken.no

Menighetssekretær:
Kontortlf.: 23 62 94 90

Stillingen er ubesatt på ubestemt tid pga manglende finansiering.

Nordberg menighets barnehage:
Bjørn Wang Langer
E-post: styrer@nordbergmenighetsbhg.no
Tlf: 467 49 637

Sokneprest i Maridalen:
Ketil Rosnes
Tlf: 930 93 920
E-post: kr736@kirken.no

Diakon for seniorer:
Lillian Dombestein
Tlf: 973 05 294
E-post: ld929@kirken.no

Diakon for seniorer:
Gudrun Aas Homstvedt
Tlf: 468 62 174
E-post: gh697@kirken.no

Nordberg menighetsråd Leder: Geir Erik Berge
Tlf: 930 02 524

Kapellan:
Christian Volden
Tlf: 465 03 139
E-post: cv778@kirken.no

Organist:
Eivind Gjerdalen Vonen
Tlf: 23 62 94 94
E-post: ev342@kirken.no

Trosopplæringsleder
Elisabeth Danielsen Haare
Kontortlf: 23 62 94 99
E-post: eh767@kirken.no

Maridalen menighetsråd Leder: Gunstein Hansen
Tlf: 952 03 280
E-post: gunsteinhansen@hotmail.com

Kjøkkenassistent
Shehnaz Noori

Menighetsarbeider:
Erik Martinus Kvamme Fjeldstad Tlf. 949 87 287

Menighetsarbeider:
Ann-Helen Brakstad
Tlf. 406 08 183

Organist i Maridalen
Simon Nilsson
Tlf: 402 01 843

Dirigent Tweesters:
Hanna Vegge

Leder Tweesters:
Audny Solberg
Tlf: 917 59 638

Koransvarlige Bago:
Maria Hannevik
E-post: nordbergbago@gmail.com

Solveig Lindheim

Kirketjener i Maridalen
Simen Heggelund Knutsen
Tlf. 975 16 446

Keiser Wilhelm II på Brennenga gård

I *Aftenposten* og *Morgenbladet* 3. juli 1890 kunne vi lese at: "Keiseren og Kongen ledsaget av Prinserne Heinrich og Eugen reiste paa en kjøretur til Maridalen".

Og teksten fortsetter: "Efterat Udsigten fra St. Hanshaugen var taget i Øiesyn, fortsattes Turen over Gjedemyrsveien forbi de nye Lazaretter til Maridalen, Brekke og Grefsen Bad, der for Anledningen var smykket med Flagdekorationer".

I Maridalen besøkte de kongelige Store Brennenga gård, hvor de ut fra et utsiktstårn beundret den fagre dalen og Maridalsvannet. Bonden på gården, Arne Thorstad, som også var kunstinteressert, fikk reist en minnestein på gården hvor det på forsiden er hogget inn en keiserkrone, initialene W II, og datoen 3.7.90. Like bak minnesteinen står en steinbenk hvor kanskje keiseren hvilte og foran står ennå fire jernbolter i fjellet hvor utsiktstårnet en gang sto.

Keiser Wilhelm II (27.01.1859 – 04.06.1941) var den tyske keiseren som "startet Norgesturismen". Han besøkte Norge 23 ganger og elsket Vestlandsfjordene.

Superkjendisen hadde ofte med seg et 25-manns orkester om bord i keiserskipet, teatersal, egne fotografer og en stor tysk flåte med krigsskip på slep. Selv om keiseren likte pomp og prakt med militære uniformer og parader, var han visstnok også en enkel mann som likte seg blant "enkle" mennesker.

Keiseren var Oscar II, konge av Norge og Sverige, sin nærmeste venn. Keiseren var en populær gjest hos den norsk-svenske kongen. Forholdet mellom keiseren, som for øvrig var dronning Mauds fetter, og kong Haakon VII var nok ikke like hjertelig som forholdet til kong Oscar II etter at unionen med Sverige var oppløst.

Populær keiser

Holmenkollveien fra hoppbakken til Frognerseteren ble anlagt i 1890, og fikk da navnet

Keiser Wilhelm ble tatt imot med pomp og prakt da han la til kai i Oslo. I følget hadde han både underholdningartister og krigsskip. Foto: Worm-Petersen, Severin/Norsk Teknisk Museum

Keiser Wilhelms vei. Keiserens følge var å se både sommer og vinter i Holmenkollen. I 1946 fikk hele veiløpet navnet Holmenkollveien. Rundt 1890 bygde Christiania Bryggeri et serverings- og overnattings-sted mellom Holmenkollen og Frognerseteren og kalte stedet opp etter den populære keiseren. Stedet fikk navnet Wilhelmshøi. Det brant ned den 16. mai 1933.

Verdenskrig

Den 25. juli 1914 tok Norgesreisene en brå slutt. Skuddene i Sarajevo hadde allerede falt da keiser Wilhelm sin

vane tro dro på sommerferie til Norge. Første verdenskrig hadde i praksis brutt ut. Keiser Wilhelm var på Kviknes hotell i Balestrand der vi finner denne inskripsjonen.: "Keiser Wilhelm satt i denne stolen lørdag den 25. juli 1914 klokken 5 til 5 ½ om eftermiddagen (...) for ad sige farvel. Han dro klokken 6 med Hohenzolleren bent til Kiel, da krigen havde ad bryde ud mellem Østerrike og Serbien."

Keiseren vendte deretter aldri tilbake til sine venner i Norge.

• Steinar Bakken

Keiser wilhelms initialer W II 3.7.90 (1890)

Brennenga gård i dag